

ประชุมหารือฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนภารกิจ
ของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2563

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ระเบียบวาระที่ 1

เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

1.1 คำสั่งคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ที่ 1/2563 ลง วันที่ 24 เมษายน 2563 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ

ที่ ๑/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ

ตามที่พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ มีหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ และติดตามผลการดำเนินงาน รวมถึงให้ข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ ซึ่งสามารถแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติมอบหมายได้ และเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบมติการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๒ คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติจึงแต่งตั้งคณะกรรมการ จำนวน ๕ คณะ โดยมีองค์ประกอบหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. คณะกรรมการยุทธศาสตร์สมุนไพรแห่งชาติ

๑.๑ องค์ประกอบ

๑) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย
ในคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ	ที่ปรึกษา
๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการค้าและการลงทุน
ในคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ	ที่ปรึกษา
๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
ในคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ	ที่ปรึกษา
๔) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	ประธานกรรมการ
๕) รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ได้มอบหมาย	รองประธานกรรมการ
๖) อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	อนุกรรมการ
๗) อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	อนุกรรมการ
๘) เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา	อนุกรรมการ
๙) ผู้อำนวยการบริหารการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม	อนุกรรมการ
๑๐) ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์และสหกรณ์	อนุกรรมการ
๑๑) ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	อนุกรรมการ
๑๒) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๑๓) ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๑๔) ผู้แทนสำนักงานปศุสัตว์	อนุกรรมการ

๑๕) ผู้แทน...

ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ

๒) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลความต้องการผลิตภัณฑ์สมุนไพรและข้อมูลตลาด
ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ศึกษาและพัฒนาสมุนไพรที่มีศักยภาพและมีความต้องการของตลาด
ทั้งในประเทศและต่างประเทศ (Product Champion)

๔) สร้างภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยให้เป็นที่รู้จัก
ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๕) ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการนโยบาย
สมุนไพรแห่งชาติ

๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ
เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒

๗) กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากผลิตภัณฑ์สมุนไพร รวมทั้ง
เสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๘) แต่งตั้งคณะทำงานที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม

๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ

คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ

คณะกรรมการผลิตภัณฑ์
สมุนไพร (อย.)

คณะอนุกรรมการ
ยุทธศาสตร์สมุนไพรแห่งชาติ

ที่ปรึกษา : กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านกฎหมาย/การค้าและการลงทุน
/การคุ้มครองผู้บริโภค

ประธาน : ปลัด สธ.
เลขานุการร่วม : รองอธิบดีกรมการ
แพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
เลขานุการร่วม : รองเลขาธิการ อย.
ผู้ช่วยเลขา1 : ผอ.กองสมุนไพรเพื่อ
เศรษฐกิจ
ผู้ช่วยเลขา2 : ผอ.กองวิชาการและ
แผนงาน
ผู้ช่วยเลขา2 : ผอ.กองผลิตภัณฑ์
สมุนไพร

คณะอนุกรรมการ
วิจัยและนวัตกรรมสมุนไพร

ที่ปรึกษา : กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านการแพทย์แผนไทย/วิจัยและ
พัฒนา/สมุนไพร

ประธาน : ปลัด อว.
เลขานุการร่วม : ผอ.สกสว.
เลขานุการร่วม : ผอ.สวทช.
เลขานุการร่วม : ผอ.สวก.
เลขานุการร่วม : ผอ.สถาบัน
การแพทย์แผนไทย

คณะอนุกรรมการ
วัตถุดิบสมุนไพร

ที่ปรึกษา : กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านเกษตรและพันธุ์พืช/สมุนไพร/
สิ่งแวดล้อม

ประธาน : ปลัด กษ.
เลขานุการร่วม : ผอ.กองนโยบาย
เทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและ
เกษตรกรรมยั่งยืน
เลขานุการร่วม : ผอ.สำนักส่งเสริม
และจัดการสินค้าเกษตร
เลขานุการร่วม2 : ผอ.กองพัฒนา
ยาแผนไทยและสมุนไพร

คณะอนุกรรมการ
ส่งเสริมอุตสาหกรรมและ
ผู้ประกอบการ
ผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ที่ปรึกษา : กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านอุตสาหกรรม/การค้า
และการลงทุน/สมุนไพร/การแพทย์
แผนไทย

ประธาน : ปลัด อก.
เลขานุการ : ผอ.กองพัฒนาเกษตร
อุตสาหกรรม
เลขานุการร่วม : ผอ.กองสมุนไพร
เพื่อเศรษฐกิจ

คณะอนุกรรมการ
ส่งเสริมภาพลักษณ์
และการตลาดสมุนไพร

ที่ปรึกษา : กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านการค้าและการลงทุน/
อุตสาหกรรม

ประธาน : ปลัด พณ.
เลขานุการร่วม : ผอ.กองธุรกิจ
ภูมิภาคและชุมชน
เลขานุการร่วม : ผอ.สำนักพัฒนา
และส่งเสริมธุรกิจบริการ
เลขานุการร่วม : ผอ.กองสมุนไพร
เพื่อเศรษฐกิจ

ระเบียบวาระที่ 2

เรื่องเรื่องการรับรองรายงานการประชุม

- ไม่มีเนื่องจากเป็นการประชุมครั้งแรก

ระเบียบวาระที่ 3

เรื่องเพื่อทราบ

3.1 สรุปรายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบาย สมุนไพรมุ่งชาติ ครั้งที่ 1/2562

ประเด็นสำคัญจากการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 1 / 2562

ประเด็น	มติ	การดำเนินการ จนถึงปัจจุบัน
1. ร่าง ประกาศคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ 3 ฉบับ	เห็นชอบในหลักการ	ประกาศคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ว่าด้วยการสนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการ 3 ฉบับ ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2563
2. การปรับแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2560-2564 เป็นแผนงานด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ ระหว่างปี 2563-2565	เห็นชอบในหลักการ	ปรับแผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2560-2564 เป็นแผนงานด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ และขยายระยะเวลาถึง พ.ศ.2565
3. กลไกการขับเคลื่อนแผนงานด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ	มีความเห็นให้ปรับรูปแบบโครงสร้างให้มีความกระชับและมีความคล่องแคล่วเหมาะสมกับหน้าที่	<ul style="list-style-type: none"> - คำสั่งคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ที่ 1/2563 ลง วันที่ 24 เมษายน 2563 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ - เสนอคำสั่งคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งคณะกรรมการฯ
4. การนำนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลด้านสมุนไพรเสริมเศรษฐกิจมาดำเนินการ (3 โครงการ)	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการต่อยอดสืบสานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยฯ และโครงการสวนสมุนไพรชุมชนฯ เห็นชอบในหลักการและให้มอบกระทรวงสาธารณสุขพิจารณา - โครงการสมุนไพรสร้างเศรษฐกิจ ให้ปรับปรุงและนำเสนอที่ประชุมในครั้งต่อไป 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการต่อยอดสืบสานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร และโครงการสวนสมุนไพรชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก ดำเนินการปรับปรุงและเสนอกระทรวงสาธารณสุขพิจารณาเรียบร้อยแล้ว - โครงการสมุนไพรสร้างเศรษฐกิจ รอเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาต่อไป
5. ร่าง แผนงานวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพรและการแพทย์แผนไทยเพื่อเศรษฐกิจ	เห็นชอบในหลักการ	ประสานงานและส่ง (ร่าง) แผนงานวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพรและการแพทย์แผนไทยเพื่อเศรษฐกิจ ให้ สอวช. และ สกสว. เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2562
6. สั่งการให้มีการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ทุก 3 เดือน โดยประชุมครั้งต่อไปในเดือนธันวาคม	ถือปฏิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา 7 (4) แห่ง พ.ร.บ. ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 เรียบร้อย - การดำเนินการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา 7 (5) แห่ง พ.ร.บ.ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 เกิดการฟ้องร้องการดำเนินการสรรหาฯ ทำให้ไม่สามารถแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวได้ - กรมการแพทย์แผนไทยฯ ดำเนินการส่งเรื่องอุทธรณ์ต่อศาลเพื่อชะลอคำสั่ง และขอความเห็นจากสำนักงานกฤษฎีกาในการจัดประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติตามบทเฉพาะกาล

3.2 ภาพรวมการดำเนินงาน และสถานการณ์ การขับเคลื่อนสมุทราภิบาลเพื่อเศรษฐกิจ

ภาพรวมการดำเนินงานสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ

ข้อเท็จจริง

1. ประเทศไทยมีอัตราการเติบโตด้านการบริโภคสมุนไพรสูง เป็นลำดับที่ 8 ของโลก ในปี 2554 เทียบกับปี 2559

2. สมุนไพรมีศักยภาพ แต่ยังคงขาดการจัดการที่ดี และการพัฒนาที่เป็นระบบ

3. ระเบียบข้อบังคับ ยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา

คณะกรรมการนโยบาย
สมุนไพรแห่งชาติ

แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนา
สมุนไพรไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ.2560-2564

ส่งเสริมผลผลิต
สมุนไพร

พัฒนาอุตสาหกรรม
และการตลาดสมุนไพร

ส่งเสริมการใช้
สมุนไพรเพื่อ
การรักษาโรค

สร้างความเข้มแข็ง
ของการบริหาร
และนโยบายภาครัฐ

2559

มติคณะรัฐมนตรี

กฎหมาย

2562

คณะกรรมการนโยบาย
สมุนไพรแห่งชาติ

แผนยุทธศาสตร์
ด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ
ระหว่างปี พ.ศ.2562-2565

พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์
สมุนไพร พ.ศ.2562

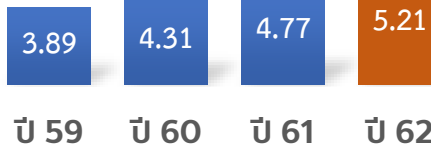
ผลการดำเนินงานขับเคลื่อนสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจปี 60 - ปัจจุบัน

ผลลัพธ์

มูลค่าการบริโภควัตถุดิบสมุนไพรและ
ผลิตภัณฑ์สมุนไพรภายในประเทศเพิ่มขึ้น

หน่วย: หมื่นล้านบาท

EUROMONITOR
INTERNATIONAL

มูลค่าการส่งออกสมุนไพรรวม

9,652.860 ล้านบาท
(ปี 60 ถึง เม.ย. ปี 63)

ต้นทาง

กลางทาง

ปลายทาง

1. แปลงปลูกพืชสมุนไพรคุณภาพกว่า 6,000 ไร่
2. ถ่ายทอดความรู้การปลูกสมุนไพรแก่เกษตรกร เพิ่มมูลค่าวัตถุดิบสมุนไพรกว่า 300 ลบ.

1. วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพิ่มมูลค่ากว่า 140 ลบ.

2. บ่มเพาะศักยภาพผู้ประกอบการ พัฒนาคุณภาพสถานประกอบ และลดต้นทุนการผลิต

1. การจับคู่เจรจาธุรกิจการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ สร้างมูลค่าทันทีกว่า 660 ลบ.

2. เข้าร่วมงานแสดงสินค้าและขยายตลาด ร่วมกับภาคเอกชน

3. การรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพรกว่า 300 รายการ 50 บริษัท

4. กฎหมายลำดับรอง : การส่งเสริมผู้ประกอบการ 3 ฉบับ และ การขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ 9 ฉบับ

พัฒนาสมุนไพรครบห่วงโซ่
ในเมืองสมุนไพร 14 จังหวัด

มูลค่าการใช้ยาสมุนไพร ใน รพ.
ทั้งสิ้น 1,063.8 ลบ.
จาก 3,617.2 ลบ. (ทั้งประเทศ)

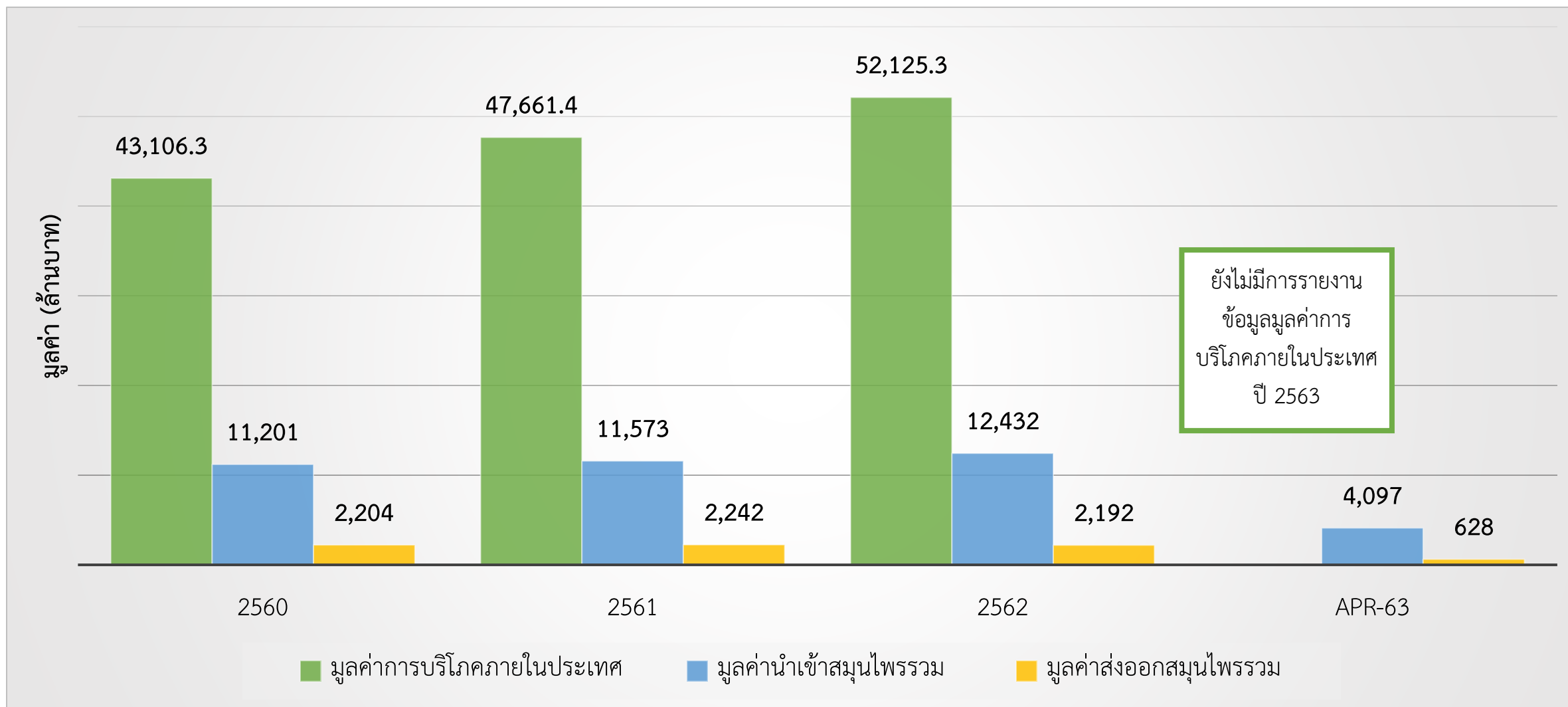
พื้นที่ปลูกสมุนไพรกว่า 9,733 ไร่

ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมกว่า 60 รายการ

มีการสั่งซื้อวัตถุดิบสมุนไพรกว่า 500 ตัน

เปรียบเทียบมูลค่ามูลค่าการบริโภควัตถุดิบสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรภายในประเทศ และมูลค่านำเข้า - ส่งออกสมุนไพรรวม ระหว่าง ปี 2560 - เม.ย. 2563

สมุนไพร Product Champion

กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

มิติด้านศักยภาพ

กวาวเครือขาว

กระชายดำ

ขมิ้นชัน

บัวบก

มะขามป้อม

มิติด้านศักยภาพ

กระชาย

พริก

ฟ้าทะลายโจร

กระเจี๊ยบแดง

หญ้ําหวาน

ว่านหางจระเข้

ไพล

ฟ้าทะลายโจร

มูลค่าตลาด ปี 2562
617.70 ล้านบาท

มูลค่า ต้นทาง
12.87 ล้านบาท

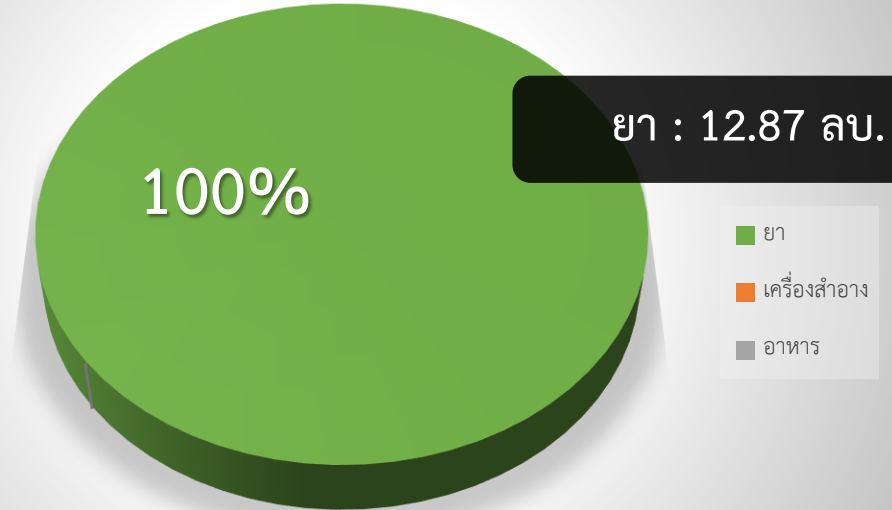
มูลค่า กลางทาง
154.43 ล้านบาท

มูลค่า ปลายทาง
450.40 ล้านบาท

ปริมาณการใช้ในโรงพยาบาล

มูลค่าการใช้	112.60 ล้านบาท (ฐานข้อมูล HDC)
โรงพยาบาลผลิต	18.81 ต้น/ปี
เอกชนที่ผลิต	56.43 ต้น/ปี

มูลค่าตลาด (ต้นทาง)

พริก

มูลค่าตลาด ปี 2562
5,605.73 ล้านบาท

มูลค่า ต้นทาง
76.79 ล้านบาท

มูลค่า กลางทาง
921.49 ล้านบาท

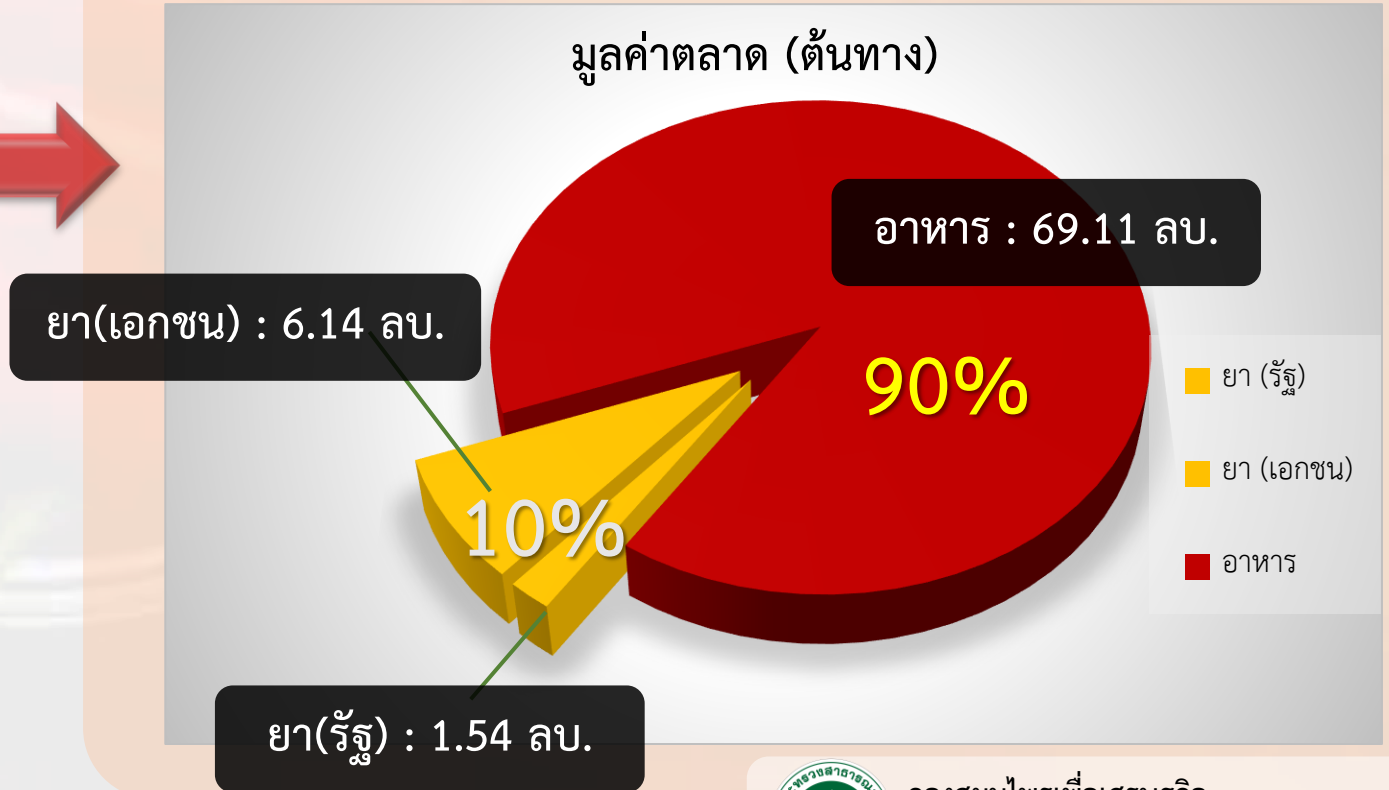
มูลค่า ปลายทาง
4,607.45 ล้านบาท

ปริมาณการใช้ในโรงพยาบาล

มูลค่าการใช้ 92.15 ล้านบาท (ฐานข้อมูล HDC)

มูลค่าตลาด (ต้นทาง)

ขมิ้นชัน

มูลค่าตลาด ปี 2562
8,281.67 ล้านบาท

มูลค่า ต้นทาง

77.39 ล้านบาท

มูลค่า กลางทาง

1,553.79 ล้านบาท

มูลค่า ปลายทาง

6,650.49 ล้านบาท

ปริมาณการใช้ในโรงพยาบาล

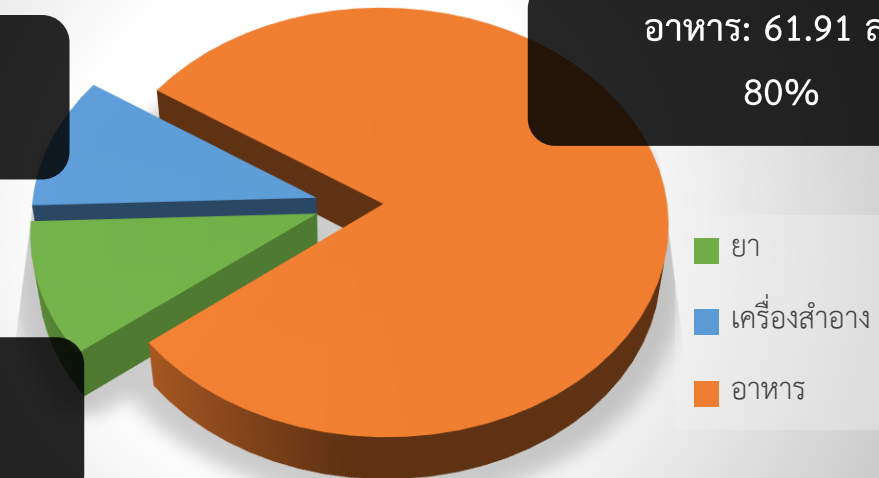
มูลค่าการใช้	163.06 ล้านบาท (ฐานข้อมูล HDC)
โรงพยาบาลผลิต	227.23 ตัน/ปี
เอกชนที่ผลิต	249.29 ตัน/ปี

มูลค่าตลาด (ต้นทาง)

เครื่องสำอาง : 7.74 ลบ.
10%

อาหาร: 61.91 ลบ.
80%

ยา : 7.74 ลบ.
10%

ไพล

มูลค่าตลาด ปี 2562
1,425.91 ล้านบาท

มูลค่า ต้นทาง

36.57 ล้านบาท

มูลค่า กลางทาง

438.90 ล้านบาท

มูลค่า ปลายทาง

950.44 ล้านบาท

ปริมาณการใช้ในโรงพยาบาล

มูลค่าการใช้ 146.22 ล้านบาท (ฐานข้อมูล HDC)

โรงพยาบาลผลิต 90.15 ตัน/ปี

เอกชนที่ผลิต 96.85 ตัน/ปี

มูลค่าตลาด (ต้นทาง)

ยา เอกชน : 22.5 ลบ.

70%

ยา รัฐบาล: 5.63 ลบ.

เครื่องสำอาง + สปา: 8.44 ลบ.

30%

ยา เอกชน

ยา รัฐบาล

เครื่องสำอาง + สปา

มะขามป้อม

มูลค่าตลาด ปี 2562

1,230.22 ล้านบาท

มูลค่า ต้นทาง

16.85 ล้านบาท

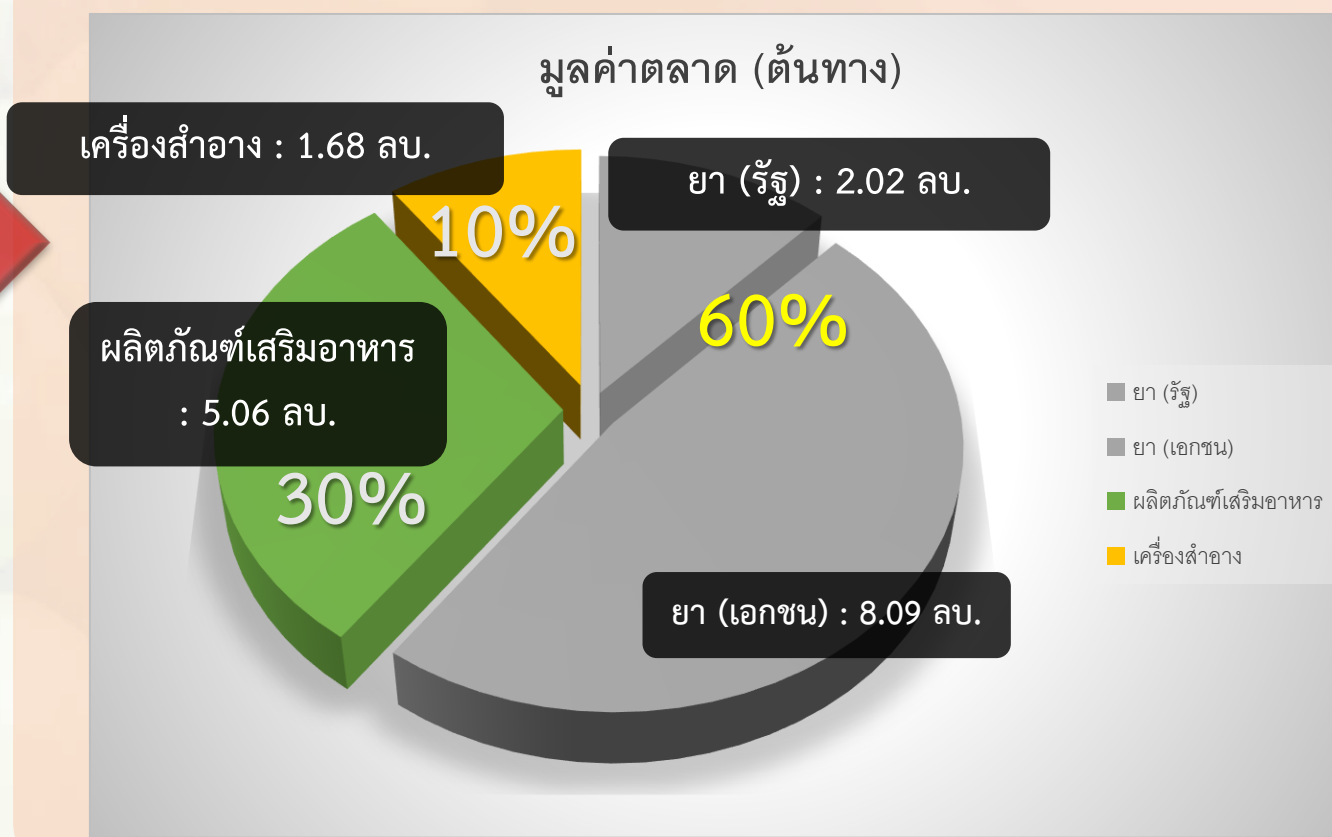
มูลค่า กลางทาง

202.23 ล้านบาท

มูลค่า ปลายทาง

1,011.14 ล้านบาท

ปริมาณการใช้ในโรงพยาบาล มูลค่าการใช้ 121.33 ล้านบาท (ฐานข้อมูล HDC)

3.3 รายงานการดำเนินงานขับเคลื่อนสมุ่ไพรเพื่อเศรษฐกิจ

3.3.1 กระทบวงเกษตรและสหกรณ์

3.3.2 กระทบวงอุตสาหกรรม

3.4 ความก้าวหน้ากฎหมายลำดับรองภายใต้ พ.ร.บ. ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562

ระเบียบวาระที่ 4

เรื่องเพื่อพิจารณา

4.1 ประเด็นการประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนภารกิจ ของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ 5 คณะ

เข้มมุง สมุนไพรสร้างเศรษฐกิจ

ระยะที่ 1

2. ระยะ Quick Win (6 เดือน)

มี.ค. 2563

ตลาดเป้าหมาย

การกีฬา สปาและการนวดไทย และกลุ่มของใช้ในชีวิตประจำวัน (กลุ่มผิว ผม และช่องปาก)

การบริโภคสมุนไพรในประเทศเพิ่มขึ้น เป็น 7.8 หมื่นล้านบาท (เป้าหมายเดิมปี 2564)

มาตรการหลัก

นำใบเสร็จจากการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรของบริษัทผู้ผลิตในประเทศไทย (ยา อาหารเสริม และเครื่องสำอางจากสมุนไพร) มาลดหย่อนภาษีรายได้ ปี 2563 ได้ในวงเงิน 15,000 บาทต่อคน

มาตรการรอง

- 1. ส่งเสริมภาพลักษณ์ การขาย และ บูรณาการผลิตภัณฑ์สมุนไพรกลุ่ม น้ำมันนวด ยาหม่อง ครีม/เจลนวดจากสมุนไพร และลูกประคบ ในวงการกีฬา และโอลิมปิก 2020
- 2. ส่งเสริมการค้าและการเจรจาจับคู่ธุรกิจทั้ง ผู้ผลิตและผู้ขาย ทั้งห่วงโซ่ ตามกลุ่มตลาดเป้าหมาย และนำผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ เปิดตลาด สร้างภาพลักษณ์ และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายใน KP, 7-11 และตลาดต่างประเทศ (๒ ประเทศ)
- 3. กระตุ้นและสั่งการให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร (อาหาร เครื่องดื่ม และสบู่ ในห้องน้ำ) ในสถานที่ราชการทั่วประเทศ
- 4. สร้างและติดตามระบบข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ ใช้ข้อมูลทางการตลาดกำหนดการผลิต

หน่วยงานหลัก

ทุกส่วนราชการ

งบประมาณ

50 ล้านบาท

50 ล้านบาท

-

24 ล้านบาท

124

ลบ.

ระยะที่ 2

3. จุดเน้นดำเนินการระยะ 30 เดือน

ก.ย. 2565

ต้นทาง

900 ลบ.

กลางทาง

1,200 ลบ.

ปลายทาง

1,000 ลบ.

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ผลิตผลของสมุนไพร

โครงการ 1 สร้างผลผลิตวัตถุดิบสมุนไพรด้วยเทคโนโลยีและนำเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานของประเทศ

ผลลัพธ์

- 1. มีพื้นที่ปลูกสมุนไพรคุณภาพอย่างน้อย 47,000 ไร่
- 2. เพิ่มรายได้เกษตรกรไม่น้อยกว่า..... บาทต่อครัวเรือน (เทียบจากข้าว)

วัตถุดิบที่มีคุณภาพได้มาตรฐานตามความต้องการของผู้ซื้อ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 อุตสาหกรรมและการตลาด

โครงการ 2 อุตสาหกรรมสารสกัดสำหรับเครื่องสำอาง

โครงการ 3 Inno-Herb-Hub: นวัตกรรมสร้างมูลค่า

โครงการ 4 ASEAN Herbal Hub: เป็นผู้นำผลิตภัณฑ์สมุนไพรในตลาดกีฬาสปาและการนวด และ ของใช้ในชีวิตประจำวัน (กลุ่มผิว ผม และช่องปาก)

ผลลัพธ์

- 1. ลดการนำเข้าสารสกัดสมุนไพรเป้าหมายไม่น้อยกว่า 50%
- 2. ดัชนี RCA ผลิตภัณฑ์สมุนไพรในกลุ่ม ตลาดกีฬา สปาและการนวด และ ของใช้ในชีวิตประจำวัน (กลุ่มผิว ผม และช่องปาก) ไม่น้อยกว่าลำดับที่ 2 ใน ASEAN

ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันด้านอุตสาหกรรมสมุนไพร

สนับสนุน

700 ลบ.

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างความเข้มแข็งของการบริหารและนโยบายของรัฐเพื่อการขับเคลื่อนอย่างยั่งยืน

โครงการ 7 เมืองสมุนไพร 14 จังหวัด

ผลลัพธ์

- 1. มีการขับเคลื่อนเรื่องสมุนไพรแบบบูรณาการและครบทั้งห่วงโซ่
- 2. ชุมชนและพื้นที่ที่มีรายได้เพิ่มขึ้นและได้ประโยชน์จากการพัฒนาสมุนไพร

สร้างความเข้มแข็งของการบริหารภาครัฐ

จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์	ตัวอย่างโครงการ	ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผู้รับผิดชอบ
1. วัตถุดิบสมุนไพรที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาด	<ol style="list-style-type: none"> ยกระดับและรับรองมาตรฐานแปลงปลูกสมุนไพร ยกระดับและรับรองคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร การพัฒนาสายพันธุ์ทางการเกษตรและลดต้นทุนการปลูก 	<ol style="list-style-type: none"> มีพื้นที่ปลูกสมุนไพรที่ได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐาน GAP/GACP Organic เพิ่มขึ้นร้อยละ 30 วัตถุดิบสมุนไพรผ่านการตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบตามมาตรฐาน THP ร้อยละ 80 ของตัวอย่างที่สุ่มตรวจ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการปลูกสมุนไพร XX บาท 	1. วัตถุดิบที่มีคุณภาพได้มาตรฐานตามความต้องการของผู้ซื้อ	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการวัตถุดิบสมุนไพร คณะกรรมการยุทธศาสตร์ฯ
2. อุตสาหกรรมการนำเข้สารสกัดทดแทนการนำเข้	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตการผลิตสารสกัดสมุนไพร ส่งเสริมกระบวนการผลิตสารสกัดให้ได้คุณภาพมาตรฐานสากล 	<ol style="list-style-type: none"> ลดการนำเข้าสารสกัดสมุนไพรเป้าหมายไม่น้อยกว่า 50 % มีมาตรฐานสารสกัดสมุนไพรรองรับการใช้ในอุตสาหกรรม 	1. ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันด้านอุตสาหกรรมสมุนไพร	1. คณะกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมฯ

จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์	ตัวอย่างโครงการ	ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผู้รับผิดชอบ
3. Inno-Herb-Hub: นำนวัตกรรมสมุนไพรสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ	<ol style="list-style-type: none"> Herbs Innovation Matching Platform การบ่มเพาะธุรกิจ Herb Startups Inno Herbs Cluster Networking 	<ol style="list-style-type: none"> เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่จากการต่อยอดงานวิจัยและถ่ายทอดงานวิจัยจากมหาวิทยาลัย ผู้ประกอบการมีศักยภาพ และสามารถดำเนินธุรกิจให้เติบโตได้อย่างรวดเร็ว มี Premium Products เชื่อมกับ Bio Incubator และการ Research Licensing 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้ประกอบการสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรโดยใช้นวัตกรรม สร้างรายได้ทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการวิจัยฯ คณะกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมฯ
4. ASEAN Herbal Hub	<ol style="list-style-type: none"> งานผลิตภัณฑ์สมุนไพร (Herbal Expo) ในระดับ ASEAN สร้างความน่าเชื่อถือ และรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตราสัญลักษณ์รับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อการส่งออก 	<ol style="list-style-type: none"> มีงานแสดงสินค้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรระดับนานาชาติ อย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี ผู้ประกอบการที่ผ่านการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพรสามารถเข้าร่วมการเจรจาธุรกิจการค้ากับต่างประเทศได้ไม่น้อยกว่า XX ราย มูลค่าการตลาดของผลิตภัณฑ์สมุนไพรภายในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 15 ต่อปี 	<ol style="list-style-type: none"> ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าสมุนไพรในระดับอาเซียน 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการส่งเสริมภาพลักษณ์ฯ

จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์	ตัวอย่างโครงการ	ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผู้รับผิดชอบ
5. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร/ยาจากสมุนไพรเพื่อรักษาผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและมะเร็ง	1. การพัฒนาสมุนไพรสำหรับส่งเสริมการสร้างสุขภาพ หรือรักษาผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและมะเร็ง	1. มีผลงานวิจัยด้านคุณประโยชน์ในการป้องกัน และเสริมสร้างสุขภาพของสมุนไพรที่ใช้เป็นอาหาร และผลงานวิจัยทางคลินิกของสมุนไพรสำหรับโรคไม่ติดต่อและมะเร็งไม่น้อยกว่า XX รายการ 2. มีผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร/ยาจากสมุนไพรต้นแบบสำหรับเสริมสร้างสุขภาพ หรือรักษาผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อและมะเร็ง	1. มีหลักฐานเชิงประจักษ์สนับสนุนการใช้สมุนไพรสร้างสุขภาพ หรือรักษาผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและมะเร็ง	1. คณะอนุกรรมการวิจัยฯ
6. การพัฒนาสมุนไพรรายตัว ตามรายการสมุนไพร Product Champion กัญชง กัญชา และกระท่อม (15 ชนิด)	1. การบูรณาการผลิตภัณฑ์น้ำมันนวด ยาหม่อง (BALM) ครีม/เจลนวดจากสมุนไพรในวงการกีฬา และโอลิมปิก 2020 2. ยกระดับไฟล์ และผลิตภัณฑ์จากไฟล์เป็นสมุนไพรของชาติ (Phlai : Champion Herbal Product of Thailand)	1. มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากนวัตกรรมออกสู่ตลาดไม่น้อยกว่า XX ผลิตภัณฑ์	1. เกิดการพัฒนาสมุนไพรรายตัวตลอดห่วงโซ่ให้เป็นผลิตภัณฑ์ และสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ	1. คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์ฯ

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

1. ขอความเห็นชอบการพัฒนาโครงการรายประเด็นเพื่อรองรับการขับเคลื่อน
2. มอบหมายหน่วยฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการที่เป็นเจ้าภาพในแต่ละส่วน จัดการประชุม ร่วมหารือ และนำรายละเอียดโครงการ นำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุทไพรแห่งชาติต่อไป

4.2 กำหนดการและแนวทางการประชุม
คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของ
คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ 5 คณะ

Timeline การประชุมคณะกรรมการฯ 5 คณะ

10 มิ.ย. 63

ประชุมฝ่ายเลขาธิการคณะกรรมการ
ขับเคลื่อนภารกิจของ
คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ

คณะกรรมการวัตถุบสมุนไพรม

คณะกรรมการวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพร

ประชุมคณะกรรมการนโยบาย
สมุนไพรแห่งชาติ

มิ.ย. 63

ก.ค. 63

30 มิ.ย. 63

ประชุมคณะกรรมการ
ยุทธศาสตร์สมุนไพรแห่งชาติ

คณะกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมฯ

คณะกรรมการส่งเสริมภาพลักษณ์ฯ

แนวทางการจัดประชุมคณะอนุกรรมการฯ 5 คณะ

เลขานุการร่วมภายใต้หน่วยงาน
ของประธานอนุกรรมการฯ

- ออกหนังสือเชิญประชุมในนามคณะอนุกรรมการฯ

เลขานุการร่วมของกรรมการ
แพทย์แผนไทยฯ

- ทำขออนุมัติจัดประชุมคณะอนุกรรมการแต่ละชุด
- ทำการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดประชุม

งบประมาณในการจัดประชุม 50,000 บาท/คณะอนุกรรมการ

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

1. มอบหมายหน่วยฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ประสานประธานอนุกรรมการแต่ละชุด เพื่อขอวันจัดประชุมคณะกรรมการฯ

ระเบียบวาระที่ 5

เรื่องอื่น ๆ

**5.1 โครงการสร้างความมั่นคงทางสุขภาพด้วยสมุนไพรที่มี
ศักยภาพต้านเชื้อไวรัสในสถานการณ์โรค ติดเชื้อไวรัส
โคโรนา 2019 (COVID-19) วงเงิน 159.7772 ล้านบาท**

โครงการสร้างความมั่นคงทางสุขภาพด้วยสมุนไพรที่มีศักยภาพ ต้านเชื้อไวรัสในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

วัตถุประสงค์

พัฒนาและวิจัยต่อยอดสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพต้านเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ส่งเสริมและยกระดับคุณภาพมาตรฐานของสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพต้านเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตลอดทั้งห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่คุณภาพวัตถุดิบ กระบวนการผลิตในระดับอุตสาหกรรม และการควบคุมคุณภาพทางยา

เพิ่มการเข้าถึงและสนับสนุนการดูแลสุขภาพภาคประชาชนทั้งในและต่างประเทศ โดยเน้นการรักษาตนเองด้วยยาสมุนไพรไทยคุณภาพที่มีศักยภาพต้านเชื้อไวรัสเบื้องต้น เพื่อลดภาระโรงพยาบาล

ประเทศไทยได้เตรียมความพร้อมและเกิดกระบวนการต่อยอดยาจากสมุนไพรไทยรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน เสริมความเข้มแข็งและความมั่นคงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศ

กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกร ในกลุ่มจังหวัดเมืองสมุนไพร 14 จังหวัด และเกษตรกรในฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 จำนวนไม่น้อยกว่า 400 ครัวเรือน

กลุ่มบุคลากรทางการแพทย์เป้าหมาย ไม่น้อยกว่า 50,000 คน

อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ทั่วประเทศ 1.05 ล้านคน

ประชาชนชาวไทย (ผ่าน อสม.ในพื้นที่) และชาวต่างชาติที่มีอาการเจ็บป่วยคล้ายไข้หวัดสามารถดูแลตนเองได้ด้วยยาสมุนไพรไทยคุณภาพ จำนวนไม่น้อยกว่า 2 ล้านคน

สมุนไพรอย่างน้อย 2 รายการ ตามแผนแม่บทว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2560-2564) ได้รับการพัฒนาแบบครบห่วงโซ่ตามระยะที่เหมาะสม

วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินงานมี 2 กิจกรรมหลัก

งบประมาณทั้งหมด
159,777,200 บาท

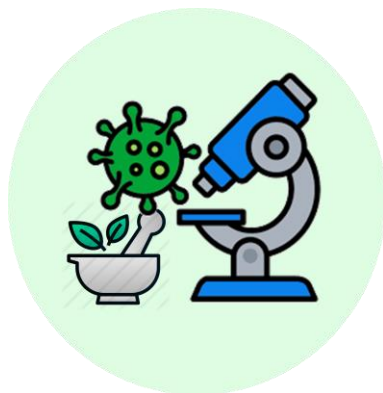
กิจกรรมหลักที่ 1

ส่งเสริมและยกระดับคุณภาพมาตรฐานของยาจาก
สมุนไพรไทยที่มีศักยภาพด้านเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
(COVID-19) ตลอดทั้งห่วงโซ่

งบประมาณ

149,777,200 บาท

กิจกรรมหลักที่ 2

พัฒนาและวิจัยต่อยอดสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพด้านเชื้อ
ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

งบประมาณ

10,000,000 บาท

วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรมหลักที่ 1

ส่งเสริมและยกระดับคุณภาพมาตรฐานของยาจากสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพ
ด้านเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตลอดทั้งห่วงโซ่

พระราชทาน

เกษตรกร
ในฟาร์มตัวอย่างฯ

โรงงาน OEM มาตรฐาน

ทุลเกล้าฯ ถวายแด่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)
1.05 ล้านชุด

1

กลุ่มจังหวัด
เมืองสมุนไพร

รับซื้อวัตถุดิบ
สมุนไพร

กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร

รพ. GMP 33 แห่ง
แปรรูปและผลิตเป็นยา

ยกระดับและรับรองแปลงปลูกสมุนไพรแบบ GAP
และ รับรองวัตถุดิบสมุนไพร (COA : Certificate
of Analysis) ของแหล่งปลูกตามพื้นที่เป้าหมาย

2

จัดซื้อยาฟ้าทะลายโจรแบบสกัด
จากโรงงานผู้ผลิตทั่วประเทศ

โรงพยาบาลมียาสมุนไพรได้มาตรฐาน

ผู้ป่วยได้รับยาสมุนไพรคุณภาพ

อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)

5 ประเทศ โชนเอเชีย

ระยะเวลาดำเนินการ

กิจกรรมหลักที่ 1

ส่งเสริมและยกระดับคุณภาพมาตรฐานของยาจากสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพด้านเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตลอดทั้งห่วงโซ่

งบประมาณทั้งหมด 159,777,200 บาท
ระยะเวลาดำเนินการทั้งหมด
พ.ศ.63-เม.ย.64

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563					ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564						
		พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
รับซื้อวัตถุดิบสมุนไพรฟ้าทะลายโจรจากเกษตรกรเพื่อส่งโรงงานผลิตยาสมุนไพร	10,750,000	↔											
ยกระดับและรับรองแปลงปลูกสมุนไพรแบบ GAP ตลอดจนรับรองวัตถุดิบสมุนไพร COA	1,142,000	↔											
ค่าใช้จ่ายในการผลิตฟ้าทะลายโจรสกัดโดยกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร	6,400,000				↔								
จัดจ้างโรงงาน ผลิตยาสมุนไพรผลิตฟ้าทะลายโจรสกัด เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อพระราชทานแก่ อสม. ทั่วประเทศ	16,800,000				↔								
จัดซื้อยาฟ้าทะลายโจรแบบสกัดจากโรงงานผู้ผลิตทั่วประเทศ	114,300,000				↔								
ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุม,เดินทาง,ประสานงาน	385,200	↔											
รวม	149,777,200												

วิธีดำเนินงาน

กิจกรรมหลักที่ 2

พัฒนาและวิจัยต่อยอดสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพต้านเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

1

การพัฒนา screening platform สำหรับการค้นคว้าหาหายต้นแบบในการรักษาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากสมุนไพรไทย

คัดเลือกสมุนไพรที่โดดเด่นโดยใช้ screening platform

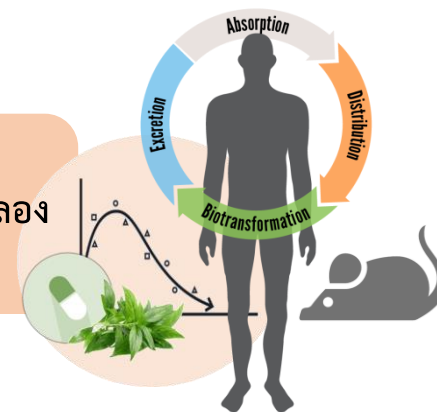
ได้สมุนไพรที่ผ่านการคัดเลือก

2

พัฒนากระบวนการศึกษากลไกการออกฤทธิ์ของสมุนไพรไทยในการรักษาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แบบบูรณาการ

3

พัฒนากระบวนการศึกษาเภสัชจลนศาสตร์ Pharmacokinetic ของสมุนไพรในสัตว์ทดลองและอาสาสมัครสุขภาพดี

ผลผลิตและผลลัพธ์

ผลผลิตขั้นสุดท้าย

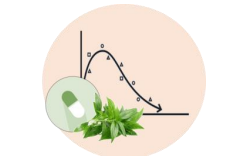
บุคลากรทางการแพทย์ อสม. ประชาชน และชาวต่างชาติ ได้รับยาฟ้าทะลายโจรสกัดเพื่อใช้ในการดูแลตนเอง

แปลงปลูกสมุนไพรได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP
และวัตถุดิบสมุนไพรได้รับการตรวจวิเคราะห์และรับรองคุณภาพ COA

มี screening platform สำหรับการค้นคว้าหายาดันแบบจากสมุนไพรไทย

มีกระบวนการศึกษากลไกการออกฤทธิ์และเภสัชจลนศาสตร์ของสมุนไพรไทยเพื่อการพัฒนาเป็นยาแบบครบวงจร

เกิดมูลค่าและการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ ไม่น้อยกว่า 500 ล้านบาท

ผลผลิตและผลลัพธ์

ผลลัพธ์

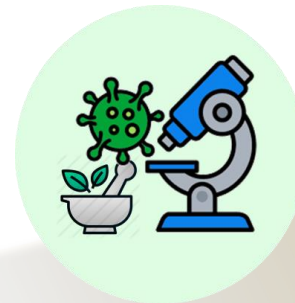
ประชาชนสามารถเข้าถึงการดูแลสุขภาพของตนเองด้วยยาสมุนไพรไทยคุณภาพที่มีศักยภาพต้านเชื้อไวรัสและลดภาระบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาล

ยาสมุนไพรคุณภาพเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

วัตถุดิบสมุนไพรมีคุณภาพได้มาตรฐานทางยา และเกษตรกรมีรายได้จากพืชสมุนไพร

เกิดระบบการวิจัยต่อยอดสมุนไพรไทยเพื่อเป็นยาต้นแบบอย่างครบวงจร

เกิดเกษตรพันธะสัญญาระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ

ผลิตภัณฑ์สมุนไพรสามารถแข่งขันในอุตสาหกรรมยาสมุนไพรของโลกได้

สร้างโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมยาของประเทศไทยและเพิ่มมูลค่าตลาดยาสมุนไพรไทยเป็น

5 หมื่น

ล้านบาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

เกษตรกรในกลุ่มจังหวัดเมืองสมุนไพร
และเกษตรกรในฟาร์มตัวอย่างตาม
พระราชดำริฯ **จำนวนไม่น้อยกว่า 400
ครัวเรือน** มีรายได้จากการปลูกสมุนไพร

กลุ่มบุคลากรทางการแพทย์เป้าหมาย อสม.
และประชาชนทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ
จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ล้านคน สามารถดูแล
ตนเองได้ด้วยยาสมุนไพรไทยคุณภาพ

สมุนไพรอย่างน้อย 2 รายการตาม
แผนแม่บทฯ ได้รับการพัฒนาแบบ
ครบห่วงโซ่ตามระยะที่เหมาะสม

เกิดมูลค่าและการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ
ทันที **ไม่น้อยกว่า 500 ล้านบาท**

5.2 โครงการปลูกสมุนไพรรพพื้นฟูเศรษฐกิจไทย วงเงิน 214.7075 ล้านบาท

โครงการปลูกสมุนไพร พื้นฟูเศรษฐกิจไทย

สถานการณ์ปัจจุบัน

เกิดการระบาดของ COVID - 19

เศรษฐกิจประเทศไทย
มีแนวโน้มหดตัวสูงถึง 6%

ประเทศไทยพึ่งพา
ภาคการท่องเที่ยวและการส่งออก
ในระดับที่สูงมาก

การฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ

- เน้นการพึ่งตนเอง
- ฟื้นฟูทรัพยากรในประเทศ
- ดำรงปัจจัย 4 ให้เพียงพอ

เศรษฐกิจ แบบพึ่งพาตนเอง

- ปลุกสมุนไพรรเพื่อสำรองเป็นปัจจัย 4
- ปลุกสมุนไพรรเพื่อทดแทนการนำเข้า ลดค่าใช้จ่าย
- ปลุกสมุนไพรรเพื่อทดแทนการใช้สมุนไพรรจากป่า ลดการสูญพันธุ์
- ปลุกสมุนไพรรประจำถิ่น (GI) ที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ
- สร้างอาชีพเกษตรกรสมุนไพรร ทางเลือกเพิ่มรายได้แบบพอเพียง

พระราชกำหนด กู้เงินแก้ไขปัญหาวิกฤต covid-19 วงเงิน 1 ล้านล้านบาท

45,000 ลบ.

555,000 ลบ.

+ รวมไม่เกิน 400,000 ลบ.

แผนงาน/

โครงการ

1

การแพทย์และสาธารณสุข

1. รองรับค่าใช้จ่าย ค่าเยียวยา ค่าชดเชย และค่าเสียหายสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมถึงผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการจัดหาผู้ชำนาญการทั้งในประเทศและต่างประเทศ แผนอื่นๆ
2. จัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์และสาธารณสุข ยารักษาโรค วัคซีนป้องกันโรค และห้องปฏิบัติการทางการแพทย์
3. ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการบำบัดรักษา ป้องกันควบคุมโรค รวมทั้งการวิจัยพัฒนาทางการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อการฟื้นฟู
4. เตรียมความพร้อมด้านสถานพยาบาล และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายในการกักตัวผู้มีความเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
5. เพื่อรับมือสถานการณ์ฉุกเฉิน อันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

แผนงาน/

โครงการ

2

ภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ

1. เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย ให้แก่ประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
2. เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย ให้แก่เกษตรกรซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
3. เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย ให้แก่ผู้ประกอบการซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
4. เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และชดเชยประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ เพื่อรับมือสถานการณ์ฉุกเฉิน อันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

แผนงาน/

โครงการ

3

ฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม

1. การลงทุนและกิจกรรมการพัฒนาที่สามารถ พลิกฟื้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพิ่มศักยภาพ และยกระดับการค้า การผลิต และการบริการในสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ โดยครอบคลุมภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้าและการลงทุน ท่องเที่ยว และบริการ
2. ฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน ผ่านการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ โดยการส่งเสริมตลาดสำหรับผลผลิต และผลิตภัณฑ์ของธุรกิจชุมชนที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวหรือภาคบริการอื่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชุมชน การจัดหาปัจจัยการผลิตและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งการสร้างการเข้าถึงช่องทางการตลาด พร้อมทั้งยกระดับมาตรฐานคุณภาพ และมูลค่าเพิ่มของสินค้าและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและชุมชน
3. ส่งเสริมและกระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน รวมถึงการลงทุนต่างๆ ของภาคเอกชน เพื่อให้สภาวะการบริโภคและการลงทุนกลับเข้าสู่ระดับปกติได้โดยเร็ว
4. สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน และสนับสนุนกระบวนการผลิตเพื่อการพัฒนาประเทศในระยะต่อไป

วัตถุประสงค์

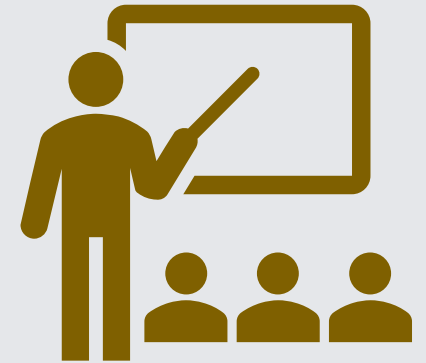
1. สร้างความมั่นคงทางอาหารสมุนไพรท้องถิ่นและยาสมุนไพรสามัญประจำบ้าน
ในระดับชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพและลดรายจ่ายของครัวเรือน

2. สร้างความเข้มแข็งและมั่นคงทางการแพทย์แผนไทยด้วยการปลูกสมุนไพร
ที่เป็นเครื่องยาไทยทดแทนการนำเข้าและทดแทนการใช้ของจากป่า

3. ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการแปรรูปเกษตรสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน
เพิ่มมูลค่าแก่วัตถุดิบเสริมสร้างช่องทางทางการตลาด และต่อยอดองค์ความรู้สมุนไพรแก่ชุมชน

4. ลงทุนปลูกสมุนไพรที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่เหมาะสมรองรับการเติบโตและการขยายตลาด
ผลิตภัณฑ์สุขภาพจากธรรมชาติในอนาคต

5. เตรียมความพร้อมและสร้างอาชีพเกษตรสมุนไพรอินทรีย์และการแปรรูปสมุนไพรเพิ่มมูลค่าแก่ผู้ต้องขัง
ในเรือนจำชั่วคราวและทัณฑสถานเปิด (อย่างน้อย 1,000 คน)

กิจกรรมสำคัญ

งบประมาณรวม 214,707,500 บาท

กิจกรรมที่ 1 สวนสมุนไพร เพื่อการพึ่งตนเอง (ฟาร์มตัวอย่างฯ)

เน้นปลูกพืชสมุนไพรดูแลตนเองและชุมชน
และแปรรูปสมุนไพรเบื้องต้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
ให้กับวัตถุดิบที่เหลือจากการใช้สอย

พื้นที่ฟาร์มตัวอย่าง 60 แห่ง

1. ประชาชนอย่างน้อย 12,000 คน สามารถดูแลตนเอง
และครอบครัวได้
2. มีวัตถุดิบสมุนไพรแปรรูปอย่างง่าย สำหรับจำหน่ายแก่
ชุมชนรอบข้าง
3. มีธนาคารพันธุ์สมุนไพรที่มีพันธุ์พืชสมุนไพรอย่างน้อย
20 ชนิด แบ่งปันแก่ชุมชน

45,693,200 บาท

กิจกรรมที่ 2 สวนป่าสมุนไพรและ การแปรรูปสร้างเศรษฐกิจ

เน้นปลูกพืชสมุนไพร เชิงเศรษฐกิจและสมุนไพรหายาก
ใกล้สูญพันธุ์ เพื่อสร้างรายได้และอนุรักษ์พันธุ์สมุนไพร

พื้นที่ราชพัสดุ จังหวัดเชียงราย

พื้นที่ทัศนสถาน

พื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จังหวัดนครราชสีมา

พื้นที่ป่าชุมชน 54 แห่ง

1. เกิดการจ้างงานในพื้นที่ คิดเป็นมูลค่าไม่น้อยกว่า 170 ลบ.
2. เกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนมีรายได้และเพิ่มโอกาสทาง
เศรษฐกิจจากการปลูกและแปรรูปสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 100 ลบ.
3. มีป่าสมุนไพรสำรองเป็นเครื่องยาไทย ไม่น้อยกว่า 50 ชนิด

165,559,815 บาท

กิจกรรมที่ 3 เกษตรสมุนไพรทางเลือก สร้างอาชีพ สร้างรายได้

เน้นสร้างทักษะความรู้ในการปลูกสมุนไพร
สร้างอาชีพให้กับผู้ต้องขัง

เรือนจำชั่วคราวสำหรับฝึกอาชีพ กรมราชทัณฑ์ 5 แห่ง

1. ผู้ต้องขังอย่างน้อย 1,000 คน มีทักษะอาชีพ
และสามารถสร้างรายได้จากสมุนไพรหลังจากออกจากเรือนจำ
2. ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ให้กับพื้นที่ไม่น้อยกว่า 170 ลบ.

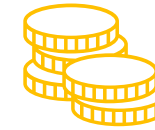
3,036,000 บาท

รายละเอียดกิจกรรม

หน่วยรับงบประมาณ : กรมการแพทย์แผนไทยฯ

กิจกรรมที่ 1 สวนสมุนไพร เพื่อการพึ่งตนเอง (ฟาร์มตัวอย่างฯ)

45,693,200 บาท

1

วางผังปลูก / จัดหาเมล็ด
และกล้าพันธุ์ / พื้นฟูพื้นที่ 60 แห่ง

36,000,000 บาท

2

โรงเพาะชำ ขนาด 8 x 15 เมตร
10 แห่ง

2,145,200 บาท

3

โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์
ขนาด 8 x 12.4 เมตร 10 แห่ง

7,548,000 บาท

กลุ่มสมุนไพรเป้าหมาย

กลุ่มอาการ	รายการสมุนไพร
1. ระบบทางเดินอาหาร	
1.1 ช่วยเจริญอาหาร	บอระเพ็ด สะเดาบ้าน
1.2 ช่วยย่อย ขับลม	ขมิ้นชัน กระเพรา สารระแห่น
1.3 แก้อท้องร่วง ท้องเสีย	ฟ้าทะลายโจร กลั้วน้ำว่าดิบ
1.4 แก้อท้องผูก	แมงลัก ชุมเห็ดเทศ
1.5 ลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน	ขิง
2. ระบบทางเดินหายใจ	
2.1 แก้ไข้	ฟ้าทะลายโจร บอระเพ็ด
2.2 แก้ไอ ระคายคอ	มะนาว มะแว้งเครือ
2.3 แก้หวัด	หอมแดง
3. โรคผิวหนัง	
3.1 ไฟไหม้ น้ำร้อนลวก	ว่านหางจระเข้
3.2 เริม งูสวัด	เสลดพังพอนตัวเมีย (พญาอ)
3.3 เชื้อรา กลากเกลื้อน	กระเทียม ข่า ทองพันชั่ง
3.4 แมลงสัตว์กัดต่อย	ตำลึง เสลดพังพอนตัวเมีย (พญาอ)

สมุนไพรไม้ยืนต้น

สมอไทย สมอพิเภก สมอเทศน์ ดีงู มะขามป้อม
 กฤษณา พิกุล สารภี บุนนาค หัสศุณเทศ เทพทาโร ชะเอม
 ไทย อบเชยไทย กระทุ่มนา ชันทองพญาบาท
 เฉียงพ้านางแอ ตับเต่าตัน ปลาไหลเผือก มะตูมนิ่ม
 มะคังแดง มะหาด กำลั้งเสื่อโคร่ง จันทน์ขาว จันทน์แดง
 พญารากดำ เถาวัลย์เปรียง ฝาง

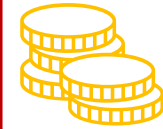

รายละเอียดกิจกรรม

หน่วยรับ กรมการแพทย์แผนไทยฯ
กรมราชทัณฑ์
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กิจกรรมที่ 2 สวนป่าสมุนไพรและการแปรรูปสร้างเศรษฐกิจ

165,559,815 บาท

1

- พื้นที่ราชพัสดุ
- พื้นที่ทัณฑสถานที่มีศักยภาพ 10 แห่ง
- พื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 1 แห่ง

สวนป่าสมุนไพรเพื่อการแพทย์แผนไทย
และการสร้างอาชีพ
(ฟื้นฟูพื้นที่/โรงแปรรูป/โรงอบแห้งฯ/จัดหาเมล็ด
และกล้าพันธุ์/รับซื้อวัตถุดิบสมุนไพรแปรรูป)

154,759,815 บาท

2

พื้นที่ป่าชุมชน 54 แห่ง

สวนป่าสมุนไพรยืนต้นเชิงอนุรักษ์
ในพื้นที่ป่าชุมชนนำร่อง 54 แห่ง
(สำรวจ/ให้ความรู้/จัดหาเมล็ดและกล้าพันธุ์
/ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา)

10,800,000 บาท

รายละเอียดกิจกรรม

หน่วยรับ กรมการแพทย์แผนไทยฯ
กรมราชทัณฑ์

กิจกรรมที่ 3 เกษตรสมุนไพรทางเลือกสร้างอาชีพ สร้างรายได้

3,036,000 บาท

1

อบรมการปลูกสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน
และการแปรรูปสมุนไพรเป็นลูกประคบ

1,311,000 บาท

2

จัดหาเมล็ด/กล้าพันธุ์สมุนไพร
สำหรับเพาะปลูกในพื้นที่ และ ค่าวัสดุ
อุปกรณ์ ในการทำผลิตภัณฑ์สมุนไพร

600,000 บาท

3

รับซื้อผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อสนับสนุน
การใช้ในระบบบริการสาธารณสุข

1,125,000 บาท

รายละเอียดกิจกรรม

หน่วยรับ กรมการแพทย์แผนไทยฯ

418,485 บาท

กิจกรรมที่ 4 ประสานงาน อำนวยการ
และติดตามผลการดำเนินงาน

1

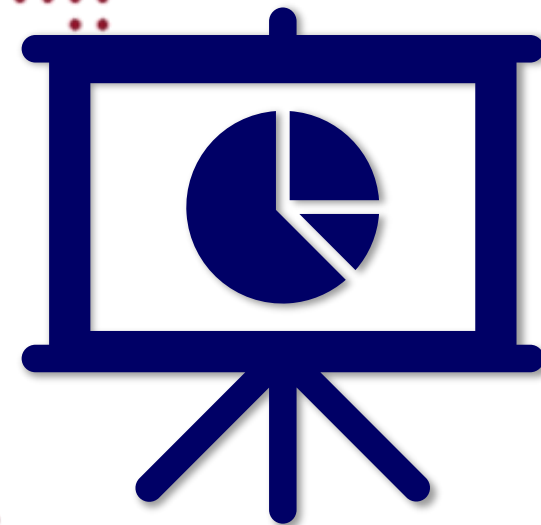
ลงพื้นที่ตรวจติดตามผลการดำเนินงานโครงการ

385,685 บาท

2

ประชุมหารือการดำเนินการโครงการ

32,800 บาท

ผลลัพธ์โครงการ

503
ล้านบาท

- **เพิ่มรายได้** : 62,979,500 บาท
- **ลดรายจ่าย** : 255,549,900 บาท
- **ลดต้นทุน** : 8,850,000 บาท
- **เพิ่มการจ้างงาน/รักษาการจ้างงาน** : 176,295,000 บาท/ปี (แรงงานกว่า 1,600 คน)
- **โอกาสทางเศรษฐกิจ** : โอกาสในการทำ Contact Framing กับผู้ประกอบการสมุนไพร และการส่งออกวัตถุดิบสมุนไพร

